

2 QUARTOS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

TEODORO BONAPLATA.

No es sols artista admirable, sinó un home superior, un caballer intatxable, un escritor molt notable y un perfecte primè actor.

LOS AUCELLS DE PAPER.

Fa set anys que son casats. ¡Set anys d' amar-guras y sufriments per l' Alfredo!
¿Es que no ha sigut afortunat en lo matrimoni?

¿es que tè algún motiu de queixa contra la sèva dona? ¿es qué la sòrt li ha sigut adversa?

Res d' això. La Pepeta es un modelo d' esposas, la fortuna l' ha favorescut per tots conceptes y ha tingut la ditxa de veures pare d' un noyet, viu retrato d' ell y d' ella, y que en aquest moment tè ja sis anys complerts.

¿De què vè, pues, lo seu sufriment?

¡Miserias humanas! L' Alfredo es gelós, horriblement gelós.

Veus aquí lo que 'l fa desgraciat.

Sense motiu de cap especie, sense qu' ell mateix sàpiga per qué, passa 'l temps vigilant á la Pepeta, desconfiant eternament, estudiant las sèvas miradas, seguintla d' amagatotis, fentli preguntes bruscas y misteriosas...

Tant aviat sospita del vehí de sobre com del de sota; avuy las pèga recelant d' un jove que 's veu en un balcó de la vora; després se las enfila ab un subjecte que viu á la botiga...

Si veu un home que mira 'l seu balcó, malo!

Si 's topa á la sèva escala ab algú que baixa, penjada!

¡Ha arribat á estar gelós del municipal qu' està de punt á la vora de casa sèva!

La Pepeta, per més que ha observat en ell aquesta intranquillitat que no l' abandona ni un moment, ignorant com ignora la causa, ha acabat per acostumars'hi, atribuhint las extranyesas del seu marit á alguna afeció nerviosa.

Y com mès tranquila 's presenta ella, mès augmentan las sospitas del Alfredo.

—¡Cóm fingeix!—pensa ell devegadas;—aquesta calma que simula no m' enganya. Aquí hi ha gat tancat... lo cor m' ho diu...

Quan ella es fora, li regira tots los calaixos; li escorcolla las butxacas dels vestits; inspecciona

'ls armaris, la cuyna, tots los recons de la casa...

Y may troba res: ni una carta, ni una flor seca, ni un retrato, ni un ris de cabells.

—¡Es clar!—murmura l' Alfredo després de la requissa,—¡prou deu cuidarse la perjura de no guardarse res que la puga comprometre! ¡Son tant astutas las donas! Pero jo ho sabré, jo ho averiguaré tot...—

¡Si 'n passa d' horas y horas rumiant la mostra y buscant un ardit, una trampa pera convences de si la Pepeta l' estima ó nò!

Lo que un gelós no s' inventa no s' ho inventa ningú.

Un vespre, per fí, 'l desconfiat marit al aixecar-se de la taula, fa un crit d' alegría.

—¿Qué tens? diu la pobre Pepeta extranyada.

—Res—contesta l' Alfredo, tractant de dissimular,—m' hi trepitjat, jo mateix un ull de poll.

—Bó! ¿per xó estás tant content?

—Psé! Es qüestió de gust.—

Y anyadeix en veu baixa:

—Demá t' atraparé, dona infiel!—

L' endemá 's lleva molt avants qu' ella. Precisament es lo dia de Sant Alfredo, lo més aproposit per realisar lo seu pensament.

Entra al seu despaig, suca la ploma y escriu una carta:

«Pepeta: Quan llegeixis aquestas líneas, hauré ja deixar d' existir. Vaig á matarme perque no puch soportar més la vida al costat tèu. Per qué, tú ja ho sabs. Fins al altre mòn.—Alfredo.»

La plega sense carpeta, la deixa sobre la taula del menjador, y, procurant no fer ruïdo, se 'n va escalas avall.

—Ah!—exclama al ser al carrè—aquesta proba es decisiva. Fins á l' hora de dinar no torno á casa y pèl efecte que la carta li haja causat comprendre 'ls graus que alcança 'l seu amor... ¡Quina idea hi tingu! ¡No pot fallar!—

Y se 'n va cap al Parque á veure cóm están las obras de la Exposició.

Toca la una: l' Alfredo 's carrega de resolució y 's dispossa á tornàrsen á casa sèva.

—¡Quin trasbals hi deu haver á horas d' ara! ¡y quin trago si es innocent! Pero es necessari, aixís jo no podia viure: avuy sortiré de duptes.—

Arriba á la porta de la escala... ¡No n' hi ha mitja de tancada! Es extrany.

Lo porter lo saluda y hasta 'l felicita pels seus días... ¡La infame no haurá dit res á ningú! ¿Estará tal vegada devorant en silenci la sèva vergonya? ¡Haurá fugit ab un altre home?

Puja escalas amunt y escolta si se senten plors.

No se sent res. Puja més esglahons... ¡Tampoch!

Arriba al replà y... ¡Dèu de Dèu! Lo que se senten son riallas y broma y gatzara dintre 'l seu pis... ¡Quin descaro! ¡quín cinisme!

L' Alfredo ja no 's pot aguantar més. Tira nerviosament del timbre, la criada l' obra, entra, y 's troba l' habitació plena de parents y conejuts.

—¡Gracias á Dèu!—exclama la sèva dona, pegançantli un copet á la galta;—¿qué has fet tot aquest demà? Mira, mira si n' hi ha de gent que t' espera... ¡Aném, aném al menjador! Lo dinar ja està á punt.—

Murmurant frasses ininteligibles y sense sapiguer lo que li passa, l' Alfredo 's dirigeix al menjador, mirant als seus parents ab ulls extraviats.

Al assentarse s' adona de que 'l seu fillet està ja comodamente instalat en lo puesto de costüm.

—¡Papá!—crida la pobra criatura al véurel.

—Fill mèu! ¿qué fas aquí?

—Miri, jugo ab aquests aucells. ¡Jo mateix los he fet! ¡Oy que son bonichs!—

L' Alfredo se 'ls mira un moment... n' agafa un, y després tanca 'ls ulls y 's torna roig.

Los aucells de paper son trossos de la carta del demà, carta que la criatura al llevarse ha arreplegat, reduintla á bossins avants de que ningú la vejés...

A. MARCH.

UNA VISITA AL MONUMET Á COLON.

Dimars de la setmana passada 'l mèu amic Pirozzini, secretari de la comisió del monument á Colon, va proporcionarme ocasió d' examinar detingudament las obras escultòriques que deuen adornarlo, y d' esmorsar en companyia de don Francisco y de D. Ignaci.

—Tot siga per l' art! vaig dir al sentarme en la mateixa taula presidida per aquell parell de monuments de carn humana.

Dihent que hi havia en Fontrodona, casi es inútil consignar que l' àpat va inaugurar-se ab un arrós á la valenciana.

Pero deixém apart l' esmorsar y parlém del monument y dels artistas.

La construcció ara sembla que va de serio: aquella grandiosa xamaneya de ferro que 's divisa desde fora, dintre de poch temps quedará cuberta d' hermosa silleria. Los picapedrers traballan tot lo que poden y una enginyosa cabria coloca ab molta facilitat las pedras preparadas. A horas d' ara un se fá cárrech perfectament del siti que han de ocupar las estàtuas y demés obras destinadas als cossos inferiors.

Una escaleta conduheix al interior dels fonaments, robusta construcció, feta, no diré á prova de bomba, sino fins de dinamita. Aquell subterrani fa mitja basarda. No sé, 'm sembla que algun dia hi tancarán als republicans caps-calents. Fins á cert punt será aquesta la manera de posarlos en fresch.

Després de felicitar al arquitecto Sr. Buhigas, al constructor D. Manuel Planells y al encarregat de la pedra D. Narcís Cortinas, passém una lleugera revista al traball dels escultors.

Fora del cubert y sobre un pedestal revestit de fullaraca s' hi veu l' estàtua que ha de coronar lo monument deguda al Sr. Atché. Tindrà d' alsada metres 6'60 y estarà fosa en bronze. Representa 'l moment en que Colon crida: «¡Terra!» y senyala l' horitzó ab lo bràs extés. La figura està ben sentida, y 'm sembla que farà efecte.

A dintre del tinglado s' hi veuen quatre estàtuas alegòriques: *Catalunya*, deguda al senyor Carbonell, una de las mes importants de la colecció, sobre tot pèl brio ab qu' està tallada; *Aragon*, del Sr. Gamot, extraordinariament rica; *Leon*, del Sr. Atché, y *Castilla*, del Sr. Carcassó, la primera senzilla y l' última adotzenada. Jo crech que 'l Sr. Carcassó—que quan vol sab ferho—evitarà que 's diga que á Catalunya maltractém] als castellans. Ansia, y no perdi de vista l' obra verdaderament notable del Sr. Carbonell, ab la qual la sèva ha deparellar-se.—Aquestas quatre estàtuas tindrán 3'40 metros de altura.

Dels quatre grups que representan á personatges catalans que van contribuir al descubri-

ment del Nou Mon, lo notari Santangel, no ha arribat á temps per exhibirse. Tal vegada l' han entretingut prenent un testament. Los tres restants representan á Bernat Boil, primer patriarca de las Indias, notable per la elegant severitat de las figuras que 'l componen: un aplauso al senyor Fuxá. L' astrónomo y geógrafo catalá, Jaume Ferrer de Blanes, degut al Sr. Pagés Serratosa té notable carácter d' época y figura dignament al costat del anterior. Y are que 'm perdoni 'l Sr. Alentorn, autor del grupo que representa al capitá D. Pere de Margarit, si li dich que tè molta mès importancia la figura del indio que la del guerrero. L' indio es un home, mentres que D. Pere de Margarit resulta una especie de *tenorino d' ópera*. Crech que seria necessari que l' heroe català tingüés mès brahó y no hi perderia res si tingüés menos capa: sobre tot si 's considera qu' en un país calent com América la capa embrassa, y en lo grupo que examino la capa absorbeix al guerrero.—Aquests grupos han de tenir 3 metros d' alsada.

L' aplaudit escultor Sr. Novas ha modelat una magnífica estatua de la Fama, plena de grandiositat y de inspiraciò. Aquesta fama está destinada á donar fama al seu autor de qui son també las aguilas de bronze y 'ls grupos de carabelas, drachs y quimeras destinats á rematar los contraforts del monument.

Los lleons decoratius modelats per Vallmitjana Abarca y ampliats al tamanyo de 3 metros per Carcassó, son dos obras notables. En ells están perfectament ajermanadas la naturalitat y 'l carácter monumental. Un aplauso de debò als seus autors.

Quatre alts relleus deguts al Sr. Llimona y 'ls quatre restants modelats pèl Sr. Vilanova completan l' exposiciò escultòrica. Vilanova ha fet un punt d' home. Fins are apenas ningú 'l conexia y tot de un plegat guanya l' altura dels mestres. En sos relleus hi ha composiciò, moviment, desembrás y fins originalitat. Salut al nou artista.

Lo Sr. Llimona ha compost grupos notables; pero com que l' espai es extens, ha deixat grans trossos que omplir. Serà precis que busqui elements per suprir aquesta pobresa que deixa certa fredor, al contemplar lo conjunt de sos notables traballs.

•••

Si 'ls artistas salvan las dificultats que deixo senyaladas, no dupto que 'l monument á Colon, posará en bon lloc á la escultura catalana, 'l dia que s' inauguri, que, segons promesa formal de D. Francisco será durant la próxima exposiciò universal de l' any que vè.

Ja era necessari qu' entre tantas primeras pedras enterradas n' hi haja al menos una que grilli.

P. DEL O.

LA FÉ D' UN LLADRE.

A un roba-pisos vell ja
que 's trobava á la presó,
á que fèss la confessió
l' exhortava un capellá.
Com no volia accedí,
lo capellá plé de zel
li diguè:—¿Tú creus qu' hi ha cel?
y ell va respondreli:—Sí.
—¿Y pensas anarhi tú?
—Ahont?—Al cel.—¿Per qué no?

—Si 't morts sense confessió,
no t' obrirà allí ningú.

—D' això quedí descansat,
que no serà 'l cop primé
qu' en un puesto 'm ficaré
ab tot y ser ben tancat.

S. Ust.

TEATRO DE CATALUNYA.—*L' escaleta del costat*, tres actes de Teodoro Baró. Mès que una comèdia es una joguina, es lo que s' hi hagués algunes lleugeras pessas de música 'n dirian los francesos un *vaudeville*. De la circumstancia de haverhi dos escaletas ab un mateix número l' un bis y l' altre pelat, y de dirse 'l mateix nom las mestressas de cada una de las casas, s' origina una llarga serie d' equivocacions, sino totas novas, algunas molt graciosas y de bon efecte.

Aquestas produccions cumplen son objecte si fan riure y *L' Escaleta del costat* ho logra plenament. Son molts los xistes, y algunas las situacions que sembla que fan pessigollas al públic. Succeheix ab aquesta obreta lo que ab lo *Joch dels disbarats* del mateix autor: l' espectador passa una estona divertida y se 'n va satisfet del teatro.

L' execució 'l primer dia molt regular, en la segona representaciò, com succeheix sempre, va millorar moltíssim. La Sra. Monner y 'l Sr. Tuta, en l' acte segon especialment, fan algunas escenes deliciosas.

L' autor fou cridat á las taules, y, com es natural, no pogué compareixre. En Sagasta 'l tè embargat en la Direcció de Beneficencia.

ROMEA.—*Foch d' encenalls*, tres actes de don Josep Martí y Folguera. Aquesta es ja una verdadera comèdia, y entra per consegüent en plé domini de la crítica. La obra en conjunt es molt superior á la *Justicia del abat*, del mateix autor, y hasta dirém qu' es mès ingénua. No obstant lo tema del marit calavera que descuidant á la sèva muller, corra 'l perill de que aquesta cayga en brassos de un amant es gastadíssim. Lo Sr. Martí ha sabut desarollarlo ab senzillés, y per preparar la situaciò culminant de la comèdia, ha tingut l' idea de valerse de una viuda, amiga íntima de la muller, la qual fingeix estimar al marit d' aquesta, y disposa una cita, fentse sustituir, quan arriba 'l cas, per la propia esposa del calavera.

Estant á las foscas, y creyent aquesta que 's troba ab l' amant que la persegueix, expressa las vacilacions que sent lo seu cor, y 'l marit, convençut del gran perill que corra continuant la vida alegre, promete esmenarse y ser desde llavors un verdader espòs.

L' acte primer conté una exposiciò bréu, compendiosa, sobria; pero bén preparada. En l' acte segon sobressurt una escena entre la viuda y 'l marit que van desempenyar magistralment la Sra. Abella y 'l Sr. Goula. Pero á meytat del acte s' endevina. 'l resto de l' obra, y per això, sens dupte, no produxeix l' acte tercer l' efecte desitjat. Ademès lo carácter de l' esposa decau sensiblement. En los trafechs del amor ilegitim, lo difícil es acudir á una cita: un cop s' hi ha acudit ja s' ha fet tot lo camí y las vacilacions hi sobran. Lo mès notable de la producció es sens disputa

NEGOCIS DE CEMENTIRI.

Un ral per cada corona,
un ral per cada floreta,
si plora un xich, dos ralets,
plorant molt, una pesseta.

'l diálech que corra ab facilitat y entreté agradablement. Alguns tochs massa crusos, que parlan en pró de la sinceritat del autor; pero que algunas vegadas resultan indiscrets, sorprenen y xocan ab molta freqüència. En lo teatro pot dirse tot; pero depén de la manera com se diu. La sal per donar gust, ha de ser bén molta; servida á terrossos no es tant gustosa al paladar.

De tots modos lo Sr. Martí, ab aquesta obretra guanya terreno en sa carrera de autor dramàtic, y 'l felicitém de tot cor, y ab gust consigném que va ser cridat á las taulas al final de tots los actes.

Pocas vegadas haviam vist tant felissos als actors del *Teatro Romea*. Ja havém parlat de la Sra. Abella y del Sr. Goula que van estar inimitables. Molt bè la Sra. Parrenyo, y acertat lo Sr. Fuentes, á pesar de no ser de la corda cómica 'l paper que desempenya. La Sra. Palá y 'l señor Molas contribuhiren al bon conjunt.

ALTRES TEATROS.—Al Liceo *Los Hugonots*: desiguals en la primera representació han millorat molt en las sucesivas. ¡Molt bè la Borghi Mamo, sobre tot en la célebre frasse *Salva Raul!* Y en

quant à n' en Massini admirable. Tambè 's portà bè la Lodi.

Resultat: sense alcansar de molt l' ajust que va obtenir *Faust*, los *Hugonots* s' han mantingut á molt bona altura, lluhinhi com sempre 'l mestre Goula, que féu primorosa la batuta.

∴ Al *Principal* lo célebre Valero continua abocant las obras del seu repertori, en las quals hi fa primors. Ab Lluís XI obtingué com sempre un de aquells triunfos que no s' olvidan.

∴ Al *Circo* s' han cansat de cantar sarsuelas y prompte las emprendrán ab óperas. Lo lema de aquell teatro será 'l mateix que usava 'l Bon Retiro: «*A la gran baratura.*»

N. N. N.

ACUDITS.

Un galan feya rato qu' esperava l' aparició de la sèva Dulcinea, quan un home que manava un carretó y que havia d' entrar un moment en una casa pròxima, va dirli ab la major senzillés:

—Ja farà 'l favor de donar-m'hi un cop d' ull.

—A lo qual va respondre aquell:

—Que 'us penséu que no m' estimo la vista, per pegar cops d' ull als carretons?

—Es tanta l'alegría que tinch, que no hi veig de cap ull.

—Qué t' ha passat Lluís.

—Un duro fals que feya nou mesos que 'l portava á la butxaca.

Lo pare de un deixeble encarregava ab gran instancia al mestre que 'l fes anar dret.

—Ja veurá, jo no vull enganyarlo; pero lo que 'm demana es molt difícil.

—Y aixó, ¿per quin motiu?

—¿Qué no vêu qu' es tant garrell?

Un que anava de camí va preguntá á un pagés:

—Bon home, ¿sabíau dirme ahont es Sant Quirse?

—Si no ha mudat de casa, déu ser al Cel.

—No m' entenéu; vull dir lo poble de Sant Quirse de Besora.

—¡Ah! Encare es al mateix puesto que anys passats.

—¿Y qué hi ha molt d' allá á aquí?

—Lo mateix que de aquí á allá.

PAU NOL SISTACHS

PLANYS.

¡Adéu, ja no 't veuré més!
tot lo foch que sent mon cor,
jingrata! no l' has comprés;
¡ja no 't parlaré de res!
¡ja no 't parlaré d' amor!

«Qué n' hi tret de ferne l' os
á derrera tèu, nineta...
y anant vestit de gomós
estar me com un talós
fent de porté en ta escaleta?

«Qué hi lograt al cap-de-vall
de tant y tant esperar?
¡tornarme com un secall,
y arribá, sempre al treball
quasi á l' hora de plegar!

Jo, que sempre atrefagat,
per seguirne ta petjada,
per anar á ton costat...
més d' un dia, m' hi menjat
l' escudella mitj cobada!

Despreciarme aixís m'aymfa
á mí que tant t' estimava
que cada nit, cada dia
pensant ab tú m' adormfa
y ab tú pensant me llevava.

Per pietat, aquest torment
fineix prompte, bella nina,
¡mira que ja 'm vaig sonent!
¡mira qu' estich transparent
com si fos de muselina!

Dónam lo tèu si |mon bè!
á mos prechs no 't fassis sorda
y |per res m' espantaré!
¡fins la sogra acceptaré!
(Com que sè de cert qu' ets bordal)...

C. CRISPÍN.

Dimars passat si las estàtuas de Fivaller y don Jaume haguesen pogut pujar fins al Saló de Cent á escoltar la lectura del dictamen referent á la restauració de las mateixas, ab tot y ser de marmol blanch, s' haurian tornat de marmol rosa. Aixó de fet: s' haurian ruborisat.

¡Quín dictamen més grotesch! «S' han de desenganyar los dos dits enganyats que tè en Fivaller: s' han de treure las tacas tant de l' una com de l' altra estàtua» y de cosas aixís per l' istil, demanin.

Total: un gasto de 600 pessetas.

Cent vint duros per tornar lo brillo y l' esplendor al gran rey y al gran conceller.

Cent vint duros se 'ls gasta avuy dia qualsevol regidor, ab arròs no més.

He vist en los diaris que 'l célebre Sr. Uthoff s' ha encarregat de la tranvia que ha de passar pel carrer de Corts.

Y li dich célebre recordant la fama que va adquirir quan estava encarregat de la tranvia de Gracia.

Cap inconvenient tindria jo en que aquest señor s' encarregués de una nova empresa, sempre que 's comprometés á tres cosas.

¡BRAVO, SR. GOBERNADOR!

¿No ho veuen, senyors jesuitas?
¿no ho veuen si era vritat?
¿no l' han vista la recepta
que 'l Gobernado 'ls ha dat?

A no fer morir als caballs donantlos molta feyna y pocas garrofas.

A no tractar pitjor que als caballs á conductors y cotxeros.

Y á no tractar al públich pitjor que als cotxeros y conductors.

Llegeixo en un periódich que «el Sr. Rius y Taulet estrechó contra su pecho con efusión en los Salones de las Casas Consistoriales, al concejal Sr. Cuchillo.»

Sort que 'l tal Cuchillo devia estar tancat, que si arriba á estar obert |pobre D. Francisco!

Ultimament la policia ha fet una gran aixarada de *lladremans*, com diu la *Renaixensa*.

¡Y quins noms portan aquests manos!...

N' hi ha que ab lo nom ja pagan, com per exemple: Pinxa-pans y Talla-caras.

N' hi ha que sembla que 's dedicavan á l' exercici de una industria: v. g. Sabaté, Sabateret, Sastre, Sastret, Torero, Toreret, Espardanyé, Argenter, Torné, Sereno y Cirujano.

N' hi ha que tenen nom de bestia: Esparvé,

Burro, Cunill, Porquet, Microbi, Vampiro y Sanguijuela.

N' hi ha de putiners: Xucla-fanch y Pet.

N' hi ha d' esgarrats: Manquet, Tres-pams, Cara grabat, Mala estampa, Quatre dits, y Sense cap.

N' hi ha que poden passar per personatges: Rey, Diplomàtich, Camacho, Rius lo Tranquil y Carnestoltas.

N' hi ha que 's venen á cal adroguer: com Jalea y Candelas; y n' hi ha que 's troben á la Boqueria com Meló y Tomátechs.

Finalment fins n' hi ha de religiosos como Jesuita, Fraile, Rosari, ¡Bisbe petit! Hasta un sant: San Ramon y un qu' es més que sant: Fill de Déu. En canvi també hi ha 'l Dimoni.

Totas aquestas joyas degudament classificadas, gràcies al zel del Sr. Antunez, forman desd' are part del Museo de la presó.

Sembla qu' està á punt de publicarse la Biblia traduhida en vers per en Carulla.

Jo ja fa temps que estich traballant en traduir-la en forma d' auca de redolins y en llenguatge bilingüe.

Aquí tenen una mostra:

Por comer una manzana
Éva va perdre la gana.

Caín va matar á Abel
con un trozo de papel
de papel de matar moscas
un dia estant á las foscas.

El patriarca Jacob
llevaba gorra de cop.

Y així sucessivament.

Hem rebut un exemplar de una nova edició del aplaudit drama degut a D. Joseph Oriol Molgora, titulat: *El sitio de Gerona*, representat ab èxit en los principals teatros d' Espanya.

Doném gràcias al autor per sa galanteria.

Als Estats Units ha passat un cas molt cèlebre.

Havia de realisar-se una boda: la núvia ja estava vestida per anar á l' iglesia y 'l nuvi no compaixia.

Van anarlo á buscar á casa sèva y van trobarlo vestit y extés sobre 'l llit, de un tiro al front.

Al costat del cadàver hi havia una carta que deia que 's matava ¡perque li faltava valor per casarse!

Y no va faltarn'hi per clavàrse un tiro!...

Un anunci del Brusi:

«Una señora desea ponerse con un sacerdote caballero.»

No hi tinch inconvenient. Per mí que s' hi posi... y que s' hi divorceixi.

Un detall retrospectiu:

Quan va construirse la carretera de Sarrià, l' Ajuntament de les Corts, va dir que tant se li feya que hi haguès carretera, com que no n' hi haguès. Y ab aquesta excusa no va pagar ni un centim.

Y ara ha comensat á tallá 'ls oms dè la mateixa carretera y á vèndre'sls per botons de carros.

Així com al mar los peixos grossos se menjan als xichs, en la qüestió dels pobles dels voltants de Barcelona succeheix tot lo contrari: los peixos xichs se menjan al gros.

L' estudiós jove escriptor D. Joseph Ventalló y Vintró ha comensat á publicar per entregas l' *Historia de Tarrasa*, de qual ciutat es fill. Promet donar documents y datos fins ara desconeguts, que farán que aquest llibre tinga gran interès, no sols pels tarrassencs, sinó per tots los amants de la historia catalana.

Ara no 'ls diré sinó que se suscriu á ca'n Lopez y cada quadern semanal val un ralet.

Lo carrer de Pelayo està fet un camp perdut.

Plé de rimes de pedra y de pilots de grava, de sots y de proeminencias no hi ha medi de passarhi.

Així fa quatre mesos que dura.

Un de cala ciutat va "donarme" l' explicació de aquest abandono.

—Pero no es aquest lo carrer de D. Ignaci?

—Sí, senyor, y precisament per així està com està. Tinch entès que al Sr. Fontrodona 'l metje li té recomenat l' exercici y com que 's veu impossibilitat de allunyarse, s' entreté fent equilibris y pujant y baixant pèl carrer de Pelayo.

Si non e vero...

L' italià Morlatti, avants de comensà 'l dejuni que vè sostenint sense novetat, va menjarse una gallina ab ossos y tot, un filet de bou enter, una gran cantitat de llegum y dues dotzenas de nous ab esclofollas.

Un estòmach que 's fica tot així al pap, ja té corda per cinquanta días.

Si aquest mestre 's trobava de ministre espanyol, capás fora d' empassar-se als contribuents ab ossos y tot, com qui menja grans de rahim.

En una tertulia:

—Miri, senyoreta, miri quin tipo.

—¿Qui vol dir?

—Aquell jove d' allá. ¿Veritat que sembla un mico?

—Donchs sàpiga, que aquest jove que diu es lo meu germà.

Lo jove sense desconcertarse:

—Ja 's coneix, perque si ell sembla un mico, en canvi vostè es molt mona.

GANTARELLAS.

Algun cop la poesia
va ab la prosa barrejada;
vaig voler fer-te un petò
y vas darm-me una trompada.

S. UST.

Sempre que 'm veus me suplicas
que pensi ab tú constantment.

Jo crech que déus figurarte
que no tinches res més que fer.

—Fins ahont m' estimas? vaig dirte.

—Fins al Cell vas contestar;
y dijeron així, al cielo raso
ab lo dit vas senyalar.

Perque no puch aná ab cotxe
dius que per marit no 'm vols...
Aixó ray, podrás casarte
ab un del cotxe dels morts.

N. CASTELLÓ Y M.

Per donarte una fiansa
del gran amor que 't tenia
vaig besar ton llabi un dia
y al meu m' hi sortí una pansa.

RICARDO.

— Senyoreta, ho sento molt; pero no puch seguir per més temps en aquesta casa.

— ¿Y are? ¿Quina mosca t' ha picat? Tens poca feyna, surts sempre que vols, no 't renyo may.... ¿qué tens? ¿de qué 't queixas?

— Li seré franca, senyoreta. No m' agrada la casa, perque 'l senyoret.

— ¿Qué?...

— Me fa sempre mala cara, y no 'n diu may ni una paraula.

DE ACTUALITAT.

— Tú per aquí, Fonso?

— Si, me 'n vaig á fer de pobre, no més per beure bon vi, perque tinch entés que 'l dels taberners es tot batejat y aquí diu que 'l donan veritable y verdader.

Las criatures de avuy dia aixís que neixen ja son bonas per bisbes.

En Pepito que té set anys justos ha lograt apoderar-se de una botella de Jerez y está bebentse copas y més copas.

— Sa mamá 'l sorprén y 'l renya.

— No me li begut jo, mamá, diu lo baylet.

— Y donchs qui ha sigut.

— Han sigut los melindros.

— ¿Y 'ls melindros ahont son?

— Oh... ja veurá... me 'ls hi menjat per castigarlos.

En los temps en que 's castigava 'l delicte de vagancia vá ser conduhit davant del tribunal un pobre home, que tinguè de anarse'n de casa, perque la sèva sogra y la sèva dona, qu' eran un parell de furias lo maltractavan terriblement.

Tots aquests fets quedaven plenament probats en lo sumari; pero 'l fiscal que duya 'l discurs estudiant, vá comensar lo seu discurs de la següent manera:

— Ahí teneis á un miserable, que ha preferido la funesta vida del vago, á los puros goces del hogar y de la familia.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Pa-lle-já.
2. Id. 2.ª—Ma-gi-na.
3. ANAGRAMA.—Anita-Tiana.
4. CONVERSA.—Bona-nova.
5. TRENCÀ-CLOSCAS.—San Sadurní de Noya.
6. ROMBO.—
P O P
P A R R A
C O R N E L I
P R E S A
A L A
I
7. GEROGLÍFICH.—Per signos un mut.

XARADAS.

I.

D. Ramon té un quart-dos-tres
tant alegre y tant llauer
que sens prima-dos ab quarta
arriba per tot arreu,
sab dos-quart sens prima-dos,
es dos-tres y molt finet
y ab total manté tres cegos
que cantan d' alló més bé.

A. RODELLA.

II.

Prima es constelaciò,
la dos es un animal,
tres es del temps divisiò
y nom de dona 'l Total.

R. T. (UN DIPLOMÁTICH.)

LO TRANVIA DE FIRA.

Que'l adobin, si es que volen
fe'l servir p' alguna cosa,

perque tal com está avuy
no més serveix per fer nosa.

BARCELONA MODERNA.

La caretta molt bonica,
flors, adornos á trompons;

pero mírinli 'ls sèus baixos...
jallí 'n veurán de garrons!

ENDAVINALLA.

Mentre tú dorms jo treballo,
tant prompte faig com desfaig,
te faig pobre, rich te faig,
canto, ploró, rich y ballo.

EUDALT SALA.

ACENTÍGRAFO.
Sota 'l balcò de ma aymada
qu' es en un tot
li tot casi tots los dias
trobas d' amor.

M. G.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.
1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom de home.
4 3 1 2 6 7 2.—Poble de Castella
la vella.
4 2 7 1 3 7.—Poble de Castella
la nova.
1 8 4 2 6.—Nom de home.
1 8 4 2.—Ciutat de Italia.
1 3 5.—Lloc de aygua.
4 3.—Nota musical.
1.—Una lletra.

TRENCA-CLOSCAS.

TE LA CARA DE MON.
Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo nom de una coneguda artista catalana.

BRUNO DURÁN.

CONVERSA.
—T' agrada aquesta joya, Vifredo!
—L' or es bò; pero 'l traball no molt.
—Sabs de qui es?
—Si no m' ho dius...
—Entre tots dos ho havém dit.

CAMILO KLEKS.

GEROGLIFICH.

× K 2

IA

n 10 g

OS OS

P. O. BURDAGÀS.

EL PÁJARO

PER

J. MICHELET.

Un tomo de 224 planas y val sols
4 rals.

Se ven á can Lopez, Rambla del
Mitj, 20; y als corresponents sels otor-
ga la rebaixa de costum.

BARCELONA:

Imp. Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.